

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРИНЦИПИ СИСТЕМИ ЛАТИНСЬКОГО НОТАРІАТУ

(Документ, затверджений Асамблеєю нотаріатів – членів Міжнародного союзу нотаріату Рим, Італія - 8 листопада 2005)

Нотаріус та його службові обов'язки

Нотаріус, фахівець у галузі права - це публічна посадова особа, яка призначається на посаду державою з метою надання достовірності правочинам та угодам, що містяться у документах, які він складає, і виступає в якості радника осіб, що звертаються за його послугами.

Нотаріус, будучи наділеним публічною функцією, виконує свої обов'язки незалежно і неупереджено, не входячи до ієрархії державних чиновників або службовців.

Нотаріальна служба, охоплюючи сукупність правової діяльності у сфері безспірної юрисдикції, забезпечує клієнтові правову безпеку, запобігає можливим суперечкам, які вона може вирішити за допомогою юридичної медіації, та є необхідним інструментом для справлення правосуддя.

Нотаріальний документ

Нотаріальні дії, що стосуються будь-яких юридичних операцій, це дії, що посвідчені нотаріусом. Їх справжність стосується підпису, змісту і дати документа. Вони зберігаються у нотаріуса і вносяться до реєстру.

Постійно дотримуючись припису закону, нотаріус при складанні нотаріальних дій інтерпретує волю зацікавлених сторін і адаптує форму її викладу до вимог закону. У зв'язку з цим, нотаріус встановлює особу, правоздатність і, за необхідності, законність повноважень сторін. Нотаріус контролює законність дій, пересвідчуючись при цьому, що воля сторін, що домовляються, була висловлена вільно і свідомо в його присутності, на якому б носії ці дії не оформлювалися.

Нотаріус є єдиним автором складання своїх дій. Він має право прийняти або відхилити будь-який наданий йому проект, або, за погодженням з договірними сторонами, внести зміни, які він вважає доречними.

Договірні сторони мають право на отримання копії оригіналу документа, що зберігається у нотаріуса. Копії оригіналів нотаріальних документів мають таку ж силу, як і оригінал. Нотаріус також може надати копії особам, які, відповідно до національного законодавства, можуть мати законний інтерес знати про зміст документа.

Нотаріальні документи мають як презумпцію законності, так і презумпцію

правильності їх змісту, і можуть бути оскаржені виключно у судовому порядку. Нотаріальні документи наділені доказовою і виконавчою силою.

Нотаріальна дія поширюється також на засвідчення підписів приватних осіб на приватних документах, засвідчення відповідності копії оригіналу та інші види дій, що передбачені національним законодавством.

Нотаріальні дії, що відповідають вищезазначеним принципам, повинні визнаватися всіма державами і породжувати ті ж доказові, виконавчі та утворюючі права і обов'язки, що і в країнах їх походження.

Організація нотаріальної діяльності

Національний закон визначає сферу компетенції кожного нотаріуса, а також кількість нотаріусів, необхідну для належного забезпечення їх завдань. Закон також визначає місце розташування кожного нотаріального офісу, гарантуючи справедливий розподіл по всій території.

Нотаріуси повинні бути членами колегіального органу. Єдиний орган, що складається виключно з нотаріусів, представляє нотаріат кожної країни.

Закон кожної країни визначає умови допуску до нотаріальної професії та здійснення публічної функції нотаріуса. З цією метою законом встановлюється проведення необхідних випробувань або іспитів і вимагається від кандидатів в будь-якому випадку знання права і юридичної кваліфікації.

Нотаріальна деонтологія

Закон кожної країни визначає дисциплінарний режим нотаріусів під постійним контролем державної влади та колегіальних органів.

Нотаріус зобов'язаний бути лояльним і чесним по відношенню до тих, хто звернувся за його послугами, до держави і колег по професії.

Нотаріус, відповідно до публічного характеру своєї функції, повинен дотримуватися професійної таємниці.

Для досягнення рівноваги, необхідної для укладення справедливого договору, неупередженість нотаріуса також виражається у наданні належної допомоги тій стороні, яка знаходиться в менш вигідному становищі стосовно іншої сторони.

Вибір нотаріуса здійснюється виключно сторонами.

Нотаріус зобов'язаний дотримуватися правил професійної деонтології як на національному, так і на міжнародному рівні.